

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom

za celo leto 3 gld. — kr.

pol leta 1 „ 60 „

četrt leta — „ 80 „

Naročnina se pošilja
opravištvu v škofijsk.
poslopiju (Bischofshof.)

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu

po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Dvojna gosposka v deželi.

(Govor poslanca g. Hermana v deželni zboru v Gradcu.)

V. Sedanja centralistična sistema mora propasti — sicer ne more biti boljše. Država in jeni dunajski ministri ne morejo vsem deželam dobro in srečno gospodariti. Nasledek njihovega prizadevanja je in vselej bo: občna spačenost in „krida“ ali denarstveno opešanje države, dežel, okrajev in srenj. Političnih poslov je tedaj treba razdeliti. Veliki državni posli, ki zadevajo jednako vse dežele, ti se naj pustijo državi in jenim dunajskim ministrom, drugi pa se naj deželam v samoupravo izročijo. Samouprava se namreč ne sme tako umevati, da se kmetom uradniške pisarije nalagajo, ampak da vsaka dežela svoje domače zadeve sama opravlja. Zato bi se naj sedanje drage c. k. namestnije (Statthaltereien) razpusile. Jihovi posli pa bi se naj izročili zopet deželni glavarju, kojega imenuje cesar kot štajerski deželni oblastnik. V državi naj on zapoveduje kot cesar, v deželi pa kot vojvod. Kot cesar naj ima svoje dunajske državne ministre, kot vojvod pa svojo deželno gosposko. Tej bodi načelnik deželni glavar ali, kder je to starodavna navada, maršal, n. pr. na Českem in Gališkem. Ta in deželni zbor, kojemu je on ob jednom predsednik, naj daje v zvezi s cesarjem kot deželni oblastnikom vse postave za deželo Štajersko in nihče drug. Za posvetovanje in poslovanje v državnih zadevah pa naj vsaka dežela izbira može iz deželnih poslancev za državne delegacije. Dunajskega državnega zbora pa popolnem treba ni! Vsakemu deželni zboru bodi pridjana samostalna, to je od državnih, dunajskih ministrov v deželni zadevah popolnem neodvisna deželna gosposka, ki bo za svoje poslovanje deželni zboru odgovorna. Načelnik jej bodi deželni glavar, ki podpisuje vse najvišje ukaze. Dunajski državni ministri nimajo ničesar podpisovati, kar zadeva naše deželne reči. Omenjenej deželni gosposki se naj izroči vse, kar sedaj cesarska namestnija in deželni odbor opravljata ter se jej naj naloži vsa djanska izpeljava deželnih in državnih postav,

kolikor te deželo zadevajo. Ta deželna gosposka naj predloži deželni zboru nov volilen red in naj nastavlja in ureduje v zvezi z deželnim zborom vse nižje gosposke po celi deželi. Dunajski ministri se nimajo nič vtikati. Naposled se mora natančno določiti še svota denarjev, katere potrebuje država, t. j. cesarstvo od dežele Štajerske; ta določena svota se ima vsako leto v državno kaso na Dunaj poslati, vsi drugi dačni denarji naj ostanejo v deželi in se naj za deželne potrebe porabijo ali pa davkeplačiteljem odpišejo.

Tako politično upravo terjamo federalisti, tako uravnavo Avstrije zahteva zgodovina in pravica, za njo se potegujejo avstrijski narodi že celih 15 let — zastonj. Nemški liberalci in centralisti jo zabranjujejo na vsak način. Ali naposled mora naša pravična reč obveljati, sicer propade država z deželami vred.

Cerkvene zadeve.

Blaženim božjim slovesno prištelj so sv. oče Pij IX. v nedeljo 14. maja našega avstrijskega rojaka Klementa Hofbauerja, ker je natančno dokazano, da je pobožni mož božje čednosti: vero, upanje in ljubezen do Boga in bližnjega, kakor tudi djanske čednosti: modrost, pravičnost, srčnost in zmernost spolnoval v preizvrstni in junaški meri. Blaženi Klement je bil l. 1751 rojen od ubogih starišev v mestu Tasovicah na Moravskem. Spoznavši svoj poklic v duhovniški in redovski stan, je odpotoval v Rim, kder se je izučil bogoslovske ved, postal duhovnik in redovnik pri oo. Liguorijanih. Potem je goreče deloval za zveličanje duš na Švicarskem, Nemškem, Poljskem, Romunskem in naposled na Dunaju, kder je 15. marca 1820 v Gospodu zaspal. Brž po svoji smrti je začel sloveti kot svetnik; cerkva božja na zemlji ga sedaj prištevja blaženim službenikom božjim.

Procesija na sv. Visarje se bode letos 3. junija ob 7. uri zgodaj zbrala v Gradcu v cerkvi Mariabill, potuje nad Lankovice, čez Pako, pride